

Yıl : 4 Sayı : 20

GERGEF

EDEBİYAT DERGİSİ

Mart-Nisan
2024

Fotoğraf: Recep ŞEN

Tayyib ATMACA - Muzaffer EKİNCİ - Selim ERDOĞAN - Mehmet OSMANOĞLU
Celalettin KURT - Nursel ÖZGÜLER - Akif DUT - Cihat BARIŞ - Mahmut TOPBAŞLI
Ramiz AYDIN - Ahmet KAFKAS - Ali AĞIR - Yasemin KAYA - Nilüfer AKINGÜL
Selman BİLGİLİ - Sadık UYGUR - Vedat Ali KIZILTEPE - Orhan YAĞMUROĞULLARI
Şifanur ÖZÇELİK ŞİRİN - Sude YENİN - Fatma SÜMER - Recep ŞEN

Bu Sayımızda

- Ölürse Ten Ölür Canlar Ölesi Değil - Genel Yayın Yönetmeni / 3
Gazel - Tayyib ATMACA / 4
Özgürlüğü Aşıl原因 Şehirler - Muzaffer EKİNCİ / 5
Yollar Ademe Çıkar - Selim ERDOĞAN / 6
Bir Salkım Hüzün - Mehmet OSMANOĞLU / 7
Gülnâre - Celalettin KURT / 8
Ölümün Kokusu (Öykü) - Nursel ÖZGÜLER / 10
Yağmur Kokusuna Tutunan Yalnızlık - Akif DUT / 12
Ne Güzeldir - Cihat BARIŞ / 13
Bülbülü Şeyda - Mahmut TOPBAŞLI / 14
Güzel İnsan Diyoruz Ya - Ramiz AYDIN / 16
Kentın Dar Sokaklarında Kaybolanlar - Ahmet KAFKAS / 18
Gözlerin - Ali AĞIR / 19
Mavuş (Öykü) - Yasemin KAYA / 20
Sevgililer Günü - Nilüfer AKINGÜL / 23
Bozkır Meltemi - Selman BİLGİLİ / 24
Aşk Çağına - Sadık UYGUR / 25
Gitmek Kadına Yakışır (Öykü) - Vedat Ali KIZILTEPE / 26
Çağ Nevrozu - Orhan YAĞMUROĞULLARI / 29
Yol Yorgunu - Şifanur ÖZÇELİK ŞİRİN / 30
Paradoks (Öykü) - Sude YENİN / 32
Seyri Âlem Köşesi - Fatma SÜMER / 33
Güller De Yanar Ağlar - Recep ŞEN / 37

Yıl: 4 Sayı: 20
Mart - Nisan 2024

19 Mayıs Gazetesi ve Matbaası Adına
Derginin Sahibi ve Sorumlu
Yazı İşleri Müdürü
Adil ATICI

Genel Yayın Yönetmeni
Recep ŞEN

Editör
Ahmet KAFKAS

Yayın Kurulu
Recep ŞEN
Ahmet KAFKAS
Mehmet OSMANOĞLU
Emre KOÇ
Çağlar SARITAŞ
Selim ERDOĞAN

Son Okuma
Mehmet OSMANOĞLU

Tasarım
Esma Nur ÇALIŞKAN

Yönetim ve Haberleşme
19 Mayıs Gazetesi ve Matbaası
Cumhuriyet Mah. Ekrem Ünyay Cad.
No: 10 - 19 Mayıs / SAMSUN
0362 511 32 23 - 0545 511 32 23

Gergef Web:
www.gergefedebiyatdergisi.com

E-posta Adresi:
gergefedebiyatdergisi@gmail.com

Sosyal Medya
Instagram: @gergefedebiyatdergisi
Twitter: @gergefedebiyat
Facebook: @gergefedebiyatdergisi

Yayın Türü
Sürelî Yayın
İki Aylık e-dergi

Dergimiz İki Ayda Bir Kendi İnternet Sayfasında ve 19mayisgazetesi.com İnternet Sayfasında E-Dergi Olarak Yayınlanmaktadır, Ücretsizdir. Eserlerin Hukuki Sorumluluğu Yazarlarına Aittir. Gergef Edebiyat Dergisinde Yapılan Alıntılarda Kaynak Gösterilmesi Zorunludur.

ÖLÜRSE TEN ÖLÜR CANLAR ÖLESİ DEĞİL

Merhaba sevgili okur! Yirminci sayı ile tekrar beraberiz. Bir ve beraber olmak güzeldir, berekettir, rahmettir. Ayrılık gayrılıkla işimiz yok bizim. Egosunun peşinden koşanlarla, burnu havada gezenlerle de işimiz yok. Onların yolu zaten bize uğramaz. Yaradan'ın kullarını hep bir görürüz. İnsanız ve insandaki manaya talibiz. Güzel dostlar biriktirmektir bu dünyada kârımız.

İnsan, doğum ile ölüm arasında kendisine takdir edilen nefes adedince hayat denen yolculuğunu sürdürür. Bu yolculukta bazen yol kazaları yaşar üzüldür bazen de çeşitli sevinçler yaşar mutlu olur. Sevinç, üzüntü iç içe. Gam da bâki değil, sevinç de.

Herkes yaşar bir şekilde hayatı. Aslolan sıradan ve herkes gibi yaşamak değildir, yaşarken bir fark yaratabilmektir. Farklı olan insan, hayat yolculuğunda hedefi olan ve bu hedefe pes etmeden, cesurca yürüeyen insandır. Zira "Hayat kısa, kuşlar uçuyor."

Gün içinde kaç kere oturup da şöyle keyifle gökyüzünü seyrederek tefekküre dalabiliyoruz? Kimimiz vakit yokluğundan şikâyet ediyor. Kimimiz de hapsoldüğümüz albenisi çok devasa AVM'lerin, konforlu evlerin ve iş merkezlerinin içinde kendi gökkubbemizi kaybetmişiz farkında bile değiliz. Göklerle aramıza beton duvarlar diken modernlerin vadettiği cennet işte tam da bu. Özgürlüğümüzü çalan yalancı cennet! Böyle bir cenderenin içerisinde sıkışıp kaldığımız doğrudur. Nefes alabilmek güçleşiyor bazen. Ne kadar güç olsa da mücadele etmek bizi diri tutuyor ve insan olduğumuzun farkına varıyoruz. Bu mücadele içerisinde bizim için nefes alma duraklarından birisi de edebiyat âlemdir. Güzel kelimeler, güzel yazılar ruha şifadır. Bize özlemini çektiğimiz dünyanın kapılarını aralar.

Ne demişti şiirimizin yüzakı büyük şair: "Âvâzeyi bu âleme Davud gibi sal / Bâkî kalan bu kubbede bir hoş sadâ imiş" Öyleyse kelimemiz güzel olsun, yumuşak olsun, dosdoğru söylesin fakat bağırmandan söylesin. Birbirimize iyiyi ve güzel olanı hatırlatalım. İyi ve güzel olanı paylaşalım ki dünyamız güzelleşsin.

Birbirimize bâr değil yâr olalım, yâren olalım. Başka gönüllere yük olduğumuzu fark edince kendi köşemize çekilmeyi de bilelim. Kimse kimseye yük olmasın. Zaten bu çağda herkesin yeterince yükü var, öyle değil mi azizim?

Her gün, yeni umutlarla doğar insanın içine. Umut yaşatır bizi, diri tutar. Öyleyse hayat yolculuğumuzda bizden geriye yâdigar kalacak güzellikler, iyilikler biriktirelim. Gelimli gidimli, sonu ölümlü dünya burası; geriye güzel hikâyeler bırakalım.

Her şey gönlünüzce olsun. Yeni sayılarda buluşmak temenniyle, sevgiyle kalınız efendim.

Recep ŞEN
Genel Yayın Yönetmeni

GAZEL

Tayyib ATMACA

Seni senden sakınanlar çekilirler aradan
Teni tutsak kafesinden uçurursun buradan

Sonu bir menzile varmaz yolu tekrar yürüme
Kibirinden köpüren nefsini kaldır aradan

Gidecek adresi bilmez başa buyruk dolaşır
Yüreğinden öte bir yol aramaktan yorulan

Yakasından yapışırısın canı burnunda kalır
Tavuğun türküsü çoktur ama geçmez darıdan

Atının terkisi yoktur binecek dost aradın
Yürü elbet seni yalnız yola salmaz Yaradan

Günü gelsin hele elbet kopacak bir kıyamet
Ve cehennem tutuşurken yaşı seçmez kurudan

Güle kuzgun gibi bakmaz yüreğinden konuşur
Sözü Tayyib dese bir kez yara açmaz yaradan

ÖZGÜRLÜĞÜ AŞILAYAN ŞEHİRLER

Muzaffer EKİNCİ

İnsanların yaratılışlarındaki özgür fitratına giydirilen bedenler olarak da tahayyül edilebilen şehirlerin; tarih boyunca insanoğlunun yerleşme, konaklama, ticaret gibi günlük zaruri ihtiyaçlarını gideren mekânlar olmalarının dışında bizzat onun ruhuna hitap eden yönleri de bulunmaktadır. Zira şehirler yaşanmışlıkları ile sakinlerine bu dünyada yalancı bir cenneti yaşattırabilirken, kimi şehirler ise sakinlerinin yaşamını cehennem çevirebilmektedir.

Cehennemi şehirlerin sisli havasına cellatların, ceberutların kokusu sinmiştir. Cadde ve sokaklarında bunların hayaletleri dolaşır. Görüntüsü ile koca bir kabristanı andıran bu şehirler geçmişin günahını bir kefen gibi masumların zayıf omuzuna yüklerler. Bu gazap şehirler, insanlar için acıların, ıstırapların yumağı olarak insana cehennemi bir azap tattırır. İnsan, tüm benliği ile gönlünü harabeye çeviren bu şehirden kaçası gelir.

Kimi şehirler ise güzelim tarihi, mimari ve insan dokusu ile bireye yaşama sevinci aşılayarak ötelere aşma duygusu verir. Peki, hangi şehirler insana ötelere aşma dürtüsü verip özgürlük duygusunu tattırabilir? Nerede bu insanı özgür kılan, masallar âlemini süsleyen Kaf Dağının ardındaki meçhul diyar? İnsanı özgür kıldığı varsayılan bu şehir bir efsane mi? Yoksa bir bilinmezlikler yumağında yuvarlanan bir muamma mı? Ya da küçük çocukları uyutmak için söylenen bir avuntu mu?

Bu şehir olsa olsa insanı tüm benliğiyle var eden, yaşadığı veya yaşamayı arzuladığı şehir olabilir. Bu şehir ki dağlarındaki engin asalet insana öz güven verir. Denizinin hırçınlığı, insanın ruhuna özgürlük tohumları serpiştirir. Ovasındaki uçsuz bucaksız bozkırı insanı sonsuzluk düşüncesine gark eder. Ovasında

biten yeşil çayırlar ve bu çayırdaki dörtmala koşan atlar insana diriliş ruhunu vererek onu tazelen-dirir. Bu şehrin büyümlü havası, insanın ruhuna işleyerek onu Alis Harikalar Diyarındaki cenneti yaşatır. Bu şehrin gündüzleri nuruyla yavrularını aydınlatırken, geceleyin de merhametiyle ısıtır. Bu şehir bağrına bastığı yavrularını bağrına basarak kalmaz. Onların kulağına hep özgürlük türkülerini fısıldar. Gecenin soğuktan kurtulmanın çaresinin yorgana dolanmanın beyhude olduğunu, insanın içini buram buram yakan özgürlük fikrini ısıtacağını, gündüzlerini de nurlandıracağını söyler bu şehir.

Bu şehir ki insanı kendinden alıp kartallar misali gökyüzünde süzdürür. Bu şehir ki derelerinde yüzen küçük karabalığa özgürlük fikrini aşılayarak onu koca okyanuslara sürüklemiştir. Ona, orada daha önce hiç görmediği güzelliklere bahşetmiştir. Okyanustaki güzelliklerle nimetlendirdiği küçük karabalığı, dev balıklarla yarıştırmak suretiyle onu olgunlaştırmıştır. Bu kemale eriş sadece küçük karabalıkla kalmamış. Onun ardından yürüyen tüm mini karabalıklara maddi engelleri aştırmak suretiyle bilinmezlikler diyarının kapılarını aralamıştır.

Gökyüzünde özgürce süzülen kartalın, okyanusların derinliklerinde gönlünce yüzen küçük karabalığın, yeşil denizi andıran bozkırında şaha kalkarak dirilişe geçen atın, bal arısının tattığı güzellikler karşısında insan, “Her yönüyle fitratıma uygun bu özgürlük duygusunu ne zaman tadacağım?” diye yüreğini kasıp kavuran o can alıcı soruyu sormadan edemiyor. Evet, insan ise ancak yaşadığı şehirle tüm duygu ve düşünceleri ile kaynaşıp bütünleştiği zaman bu duyguyu tadabilir. Tıpkı bir ağaca aşılana kuru bir çubuğun baharda filizlenip yazın meyveye durması gibi.

YOLLAR ADEME ÇIKAR

Selim ERDOĞAN

Bir semavi duyguyu arşınlarsın içinden
İnceden yollar alır gidersin maveraya
Kulaçlarla geçersin o melal denizinden
Yedi başlı dev ölür, ulaşırsın saraya

...

Kâh çöllerde bedevi, kâh Babil'de kralsın
Genç ömrünü verirsin o çile yollarında
Sana hangi prenses gelip kendini sarsın
Hangi değerli vakti eritsin kollarında

...

Gözlerini açarsın Zümrüdü Anka uçar
Zamanla yarışsın erişirsin çağına
Bu akıştan kaçanlar aç biilaç çarnaçar
Yokluğunu serersin rüzgârlı Kaf Dağına

...

İpekten aşklarını sulara kurutursun
Çiğ hamuru sürersin pişsin diye karlara
Aldığın tedrisatı yollarda unutursun
Yeni dersler alırsın baktıkça mezarlara

BİR SALKIM HÜZÜN

Mehmet OSMANOĞLU

Ah bir gece volkan gibi yanmıştı ya bahtım
tüm renkleri bağıında tutan kanlı siyahtım

bir zemheri mevsim idi bahçemdeki yazlar
sahilleri sarmışken o ürkek yakamozlar

gövdemdeki yüklerle yanaştım O'na birden
kalbimdeki ağrıyla kaçarken bu şehirden

sessizce yol aldım yine kah sendelesen de
gördüm yeni yalnızlığı kuşlarla tepemde

binbir gece omzumda başımdan bile fersiz
çığlıkları solgun ve de göller gibi sessiz

yıldızları sönmüş diye O'nsuz bu semâdan
yağmur bile yağmam dedi bir ebr-i sehâdan

bildim yine kervânına, daldım da geciktim
vîsâline ersem diye bir bilse ne çektim
ben öyle büyük öyle derin aşk yarasıyla
kim derdi ki bir gün bile gün görmeyecektim

yâd eylecekler beni bir ince niyazla
aşkın acı zehriyle dolan yaşlı yürekler
göğsümdeki salkımla duran hüznü görünce
birden bire hicran ile ölmüş diyecekler.

GÜLNÂRE

Celalettin KURT

*Bir dolunay türküsü söyle ayağı hicaz
Bir çoban kavalının demler tuttuğu eşlikle
Söylediğin türkünün yedinci sesini uzat
Gelsin çarpsın yüreğimin şah köşesine
Özledim eli kulakta Turanlı türkülerini
Gelsen söylesen yine, o nazenin sesinle
Sen söyle yeter ki olsun içerim pâre pâre
Sen türkülerini hep bana söyle Gülnâre*

*Türkülerinle gel, yürek şehrim mihman ol
Tutun şahbaz bir atın beyzalı yelelerine
Ya da bir beyaz kartalın kanatlarına sarıl
Geç dağları, yaylaları yıldızlar buluta girmeden
Ay aydınlık, ay şafağı bir umurlu vakitte gel
Sen gelirsen aydınlanacak tüm karanlıklarım
Ayak seslerin dertlerime olacak çâre
Bekletme gözlerim burçlarda kalmasın Gülnâre*

*Sesini duymazsam şiirlerim öksüzleşir
Bağlamam inmez duvardan vallahi yetim kalır
Devranı değişir, düzeni bozulur gönlümün
Ritmi med cezirlere uğrar, çırpınır kuşlar gibi
Kıyılara vurur, benzer alaboralı gemilere
Gönlümün kepezi gelmeyişine darılır, küser
Şimdi diktiğimiz erguvanları bir görsen hâre hâre
Dem tutmanın vakti gelmedi mi hâlâ Gülnâre*

*Ya gel bahar bahçe edelim şehr-i diyarımızı
Ya gelme, umudumu tümnden keseyim
Sana “gelme desem de” sen yine de gel
Ansızın çıkiver, gönül tahtımın en yükseğine
Gelmezsen bir başıma sensiz neylerim
O gümrâh saçların, kahve gözlerin hayâlimde
Sen gel, gözlerimde kıvılcımlar çaksın nâre nâre
Yalnız senle türkülerin tadı var, inan bana Gülnâre*

*Bir dolunay türküsü söyle ayağı hicaz
Bir çoban kavalının demler tuttuğu eşlikle
Söylediğin türkünün yedinci sesini uzat
Gelsin çarpsın yüreğimin şah köşesine
Özledim eli kulakta Turanlı türkülerini
Gelsen söyle sen yine, o nazenin sesinle
Sen söyle yeter ki olsun içerim pâre pâre
Sen türkülerini hep bana söyle Gülnâre*

ÖLÜMÜN KOKUSU (Öykü)

Nursel ÖZGÜLER

-Osmaaannn... Osmaaannn... Osmaaannn...

Büyük nenenin buruşmaktan içe çökmüş, kısık dudaklarının arasından belli belirsiz dökülen bu sözler odadaki matemi katlıyor; orada bulunanların yüzündeki acı, çaresizlikle birleşiyor; başlarını öne düşürüyordu.

Büyük nenenin ağırlaştığı haberini alınca babaannemle çabucak yola koyulmuş, köye çıkan uzun ve dik rampayı bir solukta çıkmıştık. Babaannem her ne kadar beni götürmek istemese de ben her zamanki merakıma engel olamamış, çelimsiz bacaklarımla babaannemin peşinden, Şara'yı düşe kalka çıkmıştım. Fikriye halanın evine vardığımızda dermanı kesilmiş dizlerim tir tir titriyordu. Elbette bu titremenin tek sebebi yorgunluk değildi. Ölmek üzere olan birini görme fikri kalbimin deli gibi çarpmasına, tüm vücudumun biraz korku daha çok da merak ve heyecandan yaprak gibi titremesine sebep oluyordu.

Evin girişindeki ayvanda birkaç kadın oturmuş sessizce bir şeyler konuşuyorlar, üzgün üzgün kafalarını iki yana sallayıp dövünüyorlardı. Bu hal, içerideki kasvetli havanın habercisi gibiydi. Kocaman demir zirzalı ahşap kapı ardına kadar açıktı. Yarı karanlık salonda sağa sola seğirten birkaç kadın, eşikte duran babaannemi görünce gözyaşlarını başlarına örttükleri beyaz çarları'nın köşesine sildi, sarılıp hoş geldin dediler ve birlikte içeri odaya doğru yürüdüler. Salonun ortasında kısa bir süre öylece kaldım. Oraya kadar büyük bir merak ve heyecanla gelmişim ama şimdi o odaya girmek beni korkutuyordu. Acaba neyle karşılaşacaktım ve karşılaştığım şey beni nasıl etkileyecekti. Ya çok korkunçsa! Eğer çok korkarsam gece dışarıdaki tuvalete tek başıma nasıl giderdim. Ya hep gözü-

mün önüne gelirse, ya çok korkarsam... Merakım kısa süren tereddüdümü bastırduğunda ayaklarım beni odanın kapısına kadar götürmüştü. Ön bahçeye bakan iki küçük pencerenin önündeki tahta sedire serili bir yatağın etrafına toplaşan insanlar hiç konuşmuyor, sessiz sessiz ağlayıp burunlarını çekiyorlardı. Odadaki tek ses, büyük nenenin, zoraki çıkan ve hırıltıya benzeyen nefeslerine eşlik eden, buruşuk dudaklarından belli belirsiz dökülen, iniltiye benzer "Osmaaannn, Osmaaannn!" kelimeleriydi.

"Akşamdan beri Osman Osman diye sayıklıyor, haber ettik ama yetiştirmez artık." dedi hala.

Odanın içerisi pencerelerden sızan gün ışığıyla neyse ki aydınlanıyor, bu yarı karanlık odanın matemine eşlik ediyordu. Tahta eşiği aşır birkaç küçük ve ürkek adımla odanın ortasına kadar yürüdüm. Odadakiler beni fark etmiyor gibiydi; herkes neneyle ilgileniyor, çok uzun zamandır görmediği oğluna duyduğu hasreti giderememenin çaresizliği ile kahroluyorlardı. Yatağa doğru iki üç adım daha attım ve işte tam karşımdaydı. Sağlığında çok çekindiğim, sert ve soğuk tavırlarından korktuğum için yanına pek yaklaşmadığım büyük nene, bir adım ötedeki yatakta cansız bir halde yatıyordu. Boğazına kadar örttükleri yorganın altındaki bedeni küçülmüş, yok olmuş gibiydi. Beyaz tülbindinin altındaki yüzü sarı ve yeşil arası solgun, ürkütücü bir renge bürünmüştü. Daha önce hiç böyle bir ten rengi görmemiştim. Gözleri kapalıydı, kirpikleri hiç kıpırdamıyordu. Yaşadığını gösteren tek ayrıntı, her nefes verdiğinde, solmuş bir yaprak gibi titreşen, içe çökmüş ince dudaklarıydı. Sanki içine nefes çekmiyor ama sürekli nefes veriyor gibiydi ve her nefes verişinde adeta kendisi ile birlikte odadaki havayı da öldürüyordu. Ara ara Osmaaann Osmaaann diye inliyordu.

Her geçen saniye odanın havası daha da ağırlaşıyordu. Hayret ve korkudan açılmış kocaman gözlerle neneyi izlemeye daldığım bu anlarda, Fikriye hala duvardaki çiviye asılı olan erkek paltosunu aldı, elinde kıvrıp neneye doğru yaklaştı, paltoyu büyük nenenin göğsüne uzattı. Yorganın kenarını kaldırıp nenenin cansız elini çıkardı ve paltonun üzerine koydu. Nenenin kulağına eğildi:

“Anaaa bak Osman geldi, oğlun geldi anaaaa!” diye seslendi. Büyük nene o ana kadar hiç kıpırdamayan göz kapaklarını zoraki araladı. İçe çökmüş dudaklarında ufacık bir tebessüm belirdi.

“Osmaaaannnn!”

Büyük nenenin ağzından bu nidayla birlikte bir büyük nefes daha boşaldı. Ama bu son nefes

adeta odanın da son nefesi oldu. Büyük neneye birlikte odanın havası da ölmüştü ve odaya artık ölüm kokusu hâkimdi. Durgun, insanın beynini uyuşturan bir koku. Hâlâ o anı hatırladıkça beynimde hafiften bir uyuşma, burnumun derinliklerinde o tuhaf kokuyu hissederim.

Evet, bence ölümün de bir kokusu var ve o koku ölüm kadar korkutucu bir şey.

*Şara: Erkinis Köprübaşı'ndan köye çıkan dik patika

*Çar: Erkinis kadınlarının başlarına örttükleri büyük, beyaz örtü

*Zirza: Köy evlerinde kapıya çakılan demir halka şeklinde kilit

YAĞMUR KOKUSUNA TUTUNAN YALNIZLIK

Akif DUT

her sabah billur sesinle açılış diye dokunduğın kapılar
düğümü çözülmemiş sözler avutuyorum eşiklerde

yüzüme yokluğunu hatırlatan çizgileri eklersem
kaybolur adımlarım yangın yerine dönen sokaklarda
suskun dilimle kapıları sürgüleyip beklersem
gelir dayanır yüreğime göçebelerin kanayan sızısı

yorgun saçlarıma dokunup geçerken ömür dediğin telaş
uykusuz gecelerin alınganlığı gözlerime siner
hüznü sarmalayıp gecenin koynuna serince
sürgünlerim kırılır da uykunun umudu diner

bağlamanın bahtına sensizlik düşüp mızrap susunca
akşam kızılığında d-okunur parmaklarıma türkülerin izi
bir de yağmur kokusu esir alırsa yalnızları
kim avutur her gece yokluğuna sürdüğümüz gözlerimizi

sonra dağılır sayfalarım tel tel açılır sözlerin kilidi
göç zamanı sular çekilir, ırmaklar soluğu denizde alır

NE GÜZELDİR

Cihat Barış

Secdenin öptüğü alını
Pak tutanlar ne güzeldir
Pirimiz Yunus yolunu
Hak tutanlar ne güzeldir

Kandil, çerağlar tutuşsun
Koyun kuzuyla buluşsun
Nevruz bahara kavuşsun
Vakt-i vuslat ne güzeldir

Harflerin yoldaşı kuşlar
Gâhi düz gâhi yokuşlar
Gelip geçer kara kışlar
Sabredenler ne güzeldir

Kutlu çınar ananeler
Bereket yurdu sineler
İzini sürse seneler
Sürgün dallar ne güzeldir

Hakk'ın emridir merhamet
Bunu bildinse kıyam et
Uzak değil bak kıyamet
Hesap günü ne güzeldir

BÜLBÜLÜ ŞEYDA GİBİ

Mahmut TOPBAŞLI

İçimizde yeşerir yediveren gülleri,
Bülbülü şeyda olup başka bağda ötmeyiz!
Koyun kuzu melerken en gümrah yaylalarda,
Kendi necasetinde dolananı gütmeyiz.
Rahmet olan damlalar düştükçe üstümüze,
Toprağımız bellidir başka yerde bitmeyiz.
Mazlumun arkasında dağ gibi dururuz da
Nice emanetleri gönlümüzden itmeyiz.

Pişip olgunlaşmaya için için yanarız,
Közümüzde kavrulur duman duman tütmeyiz.
Yürekler aşkla çarpar sevdamız vatan bizim,
Şehitlerin mirası bu topraktan gitmeyiz.
Varlığın potasında şükürlere bürünüp,
Hiçlik âlemlerinde bir zerreye yetmeyiz.
Dervişane duygular yüreklerin süsüdür,
Tevekkül libasımız çula minnet etmeyiz.

Toktur gönül gözümüz saraylar netsin bize?
Toprakta secde eder ipek üzre yatmayız...
Masiva aklımızı çelmeye bin uğraşsa,
Dönüp bakmaz gözümüz, bir nebzecik tutmayız.
Yürekten bağlanınca sonsuza uzanır yol,
Dostluk yarenlik şiar, kardeşliği satmayız...
Yiğitlik mirasımız kahramanlar eliyle,
Kalleşliğe pirim yok arkadan ok atmayız!

Gün gelir cenk başlarsa gayretimiz şahlanır,
Kuşanır kılıçları kını kına çatmayız.
Fitne fesat barınmaz yüreğimiz kavidir,
Sapla saman ayrılır birbirine katmayız,
Helal lokma şifadır, paylaşmaksa bereket,
Yayla çiçeklerinden başka balı tatmayız.
Mazluma şefkat eli, masuma adaletiz,
Daima güler yüzler, yetime kaş çatmayız.
Yaradılış sırrına vakıf olmak aşkıyla,
Hikmetleri ararken bidat dolma yutmayız...
Kutlu emanetleri gönlümüzden itmeyiz.
Tevekkül libasımız çula minnet etmeyiz.
Kalleşliğe pirim yok, arkadan ok atmayız.

GÜZEL İNSAN DİYORUZ YA?..

Ramiz AYDIN

Kimdir bu güzel insanlar?

Bir moda tutulmuş gibi “güzel insan” sözünü sık sık kullananların olduğunu görüyoruz.

Güzel insan diye hitap ettiklerimiz sayısınca güzel insan var mı çevremizde veya ülkemizde?

Lafı bol ama örneği az gibi geliyor bana bu sözün.

Öyle kolay mı güzel insan olmak?

Muhteşem bir sarayda, çarpıcı manzaralarda varlık içerisinde yaşama imkânı olsa da ortamları anlamlı kılıp güzelleştiren asıl değer, güzel insanlardır.

Güzel insan dünya hayatına,

İnsana, insanca yaşamaya dair mana bilen, bunlara dair dolulukları olan insanlardır.

Niçin yaratıldığını, yaratıcısına karşı görevlerinin ne olduğunu bilen;

Bildiği manayı kişiliğine sindirip yaşayan, dünyanın geçiciliğinin bilincinde olan;

Gizli ajandası olmayan,

Her şeyi bilirmiş gibi konuşmayan ama ne konuştuğunu iyi bilendir güzel insan.

“Boş başak dik durur.” atasözünden uzaklaşmış,

“Buğday başak verince başını aşağı salar.” atasözünün anlamına uygun tavırlar içerisinde olan,

Olan biten karşısında vakarını koruyan,

İlla ben haklıyım, ben bilirim kompleksinde olmayan;

Hatasını anlayan ve itiraf edebilmekte egosunu yenmiş olan,

Ben de bir şeyleri bilmeyebilirim diye düşünebilen,

Sık sık pişman olmayan ama pişman olunca kendini yenilemeyi beceren,

Siyasetin ve siyasetçilerin angajesinde, gazında olmayan;

Kişiliğine düşkün, iradesini teslim etmeyen;

Yaşama bilincini temel değerlerimizle kendisi oluşturan;

Kırıcı tartışmaların ayrılmaz bir parçası olmayan,

Başka siyasi istikametteki hatalar gibi kendi siyasi istikametindeki hataları da görebilen,

Aynaya bakar görünse de asıl yeteneğinin aynanın arkasını görmek ve bilmek olan,

Hiçbir şartta milli birlik ve beraberlikten vazgeçmeyen,

Ahde vefa sahibi olan, insanları mutlu görünce mutlu olan,

Haramı helali, namusu ve şeref ne olduğunu hakkıyla bilen ve yaşayan;

Başkalarının dertleriyle dertlenen, dertlere çözüm arayan;

Hayata küsmeyen, her şartta ümitli olabilen;

Geleceğe dair değerli amaçları olan, ülkesinin yücelmesini görmek isteyen;

Küresel oyunların farkında ve bu konuda öngörü sahibi olan,

Siyasi ortamın rüzgârından etkilenmeyip bilge tavrını koruyan,

Sevgiyi ve hoşgörüyü baş tacı eden insanlar güzel insanlardır.

Siyaseti beka meselesi olarak görenler veya görmeyenler,

Sizler önce bu insan gerçeklerini görürseniz, siyaseti mecrasına daha uygun yapma şansını yakalamış olursunuz.

Sadece bana, bize yakındır diye bir insan güzel olmaz,

Bu anlayış can yakan bir anlayıştır, gündüktür ve geleceği yoktur.

Güzel insan önce hakikate ve hikmete sonra bana yakın olan insandır.

Bizler sağlam temeller atmadan gökdelenler dikmeyi çok iyi beceriyoruz,

Yıkılınca da şikâyet etmeyi...

Gönül hoşluğu veya sempati olsun diye “güzel insan” sözünü kullanıp gerçek

güzel insan olmayı ıskalamayalım.

Güzel insan dediklerimiz yukarıdaki özelliklerin ne kadarını taşıyor?

Bal bal demekle ağız tatlanmıyor.

“Güzel insan” sözünü sevenler, haydi birlikte birçok değerli özellikleri vasfında bulunduran ve onları yaşayan güzel insan olmaya, olanlar varsa onları takdir etmeye!..

KENTİN DAR SOKAKLARINDA KAYBOLANLAR

Ahmet KAFKAS

Ben bu kentin çocuğu değilim
Ayranım vardı içmeye, atla gitmeyi tercih ettim
Bunun için yemin de edebilirim
Sessizliğim içimdeki gürültüdü, anlamadı bu kentliler
Soylu bir düşünceyle yola çıktığımı
Soysuzların diline düşünce anladım

Ben de az değilim yani
İnsan bilmez mi geldiği mahalleyi
Sokağın girişinden çıkışına kadar
Evlerinin önünde tütün dizerdi küçükler ve büyükler
Ekmek yerse zift olurdu, çay içerse zift...
Ne diye anlamadınız bunu ey kentliler
Helal bir, haram beşten büyüktür
Soysuz bir düşünce, kementli boyunlara bir yükür
Bakın bunu da anlamadınız

Söylemiştim size
Ben bu kentin çocuğu değilim
Sokağı ısıtan sobalarınız var sizin duman altı
Kahveye seksen yedi lira verirsiniz
Biz kız istemeye gidince tuzlusunu içeriz
Daha pahalıdır üstelik
Sandığa, açılmayan kapıya, kesmeyen makasa
Bağlı mıdır sizin kahvelerinizi

Biz Neşet Baba dinleriz, siz alafranga müzik...
Yer sofrasında yemek yer, elhamdülillah deriz
Sahi yemekten sonra dua nasıl edilir, bilir misiniz
Yoksa deniz kenarındaki yalılarını yıkıp
Fransız apartmanlarını siz mi diktiniz

Söylemiştim ya ben bu kentin çocuğu değilim
Sessizliğim kalbimin gürültüsündendi
Anlamadınız
Şimdi kenara çekiliniz

GÖZLERİN...

Ali AĞIR

Gözlerin... Esrarlı bir dünya, dipsiz bir derya,
Gözlerin... Uyanmayı istemediğim rüya.
Gözlerin... Yüreğimin sokaklarını süsler,
Gözlerin... En özgür bir ruhu bile kafesler.
Gözlerin... Geceleri dolunaydan süzülen,
Gözlerin... Şafaklarda gökyüzüme çizilen.
Gözlerin... Renkten renge boyar karanlıkları,
Gözlerin... Nura boğar o engin ufukları.
Gözlerin... Yıldızların bir bir yutulduğu yer,
Gözlerin... Güneşin ve ayın tutulduğu yer.
Gözlerin... Yüreğimde başlatır yangınları,
Gözlerin... Ahh gözlerin, ab-ı hayat pınarı,
Gözlerin... Bilinmeyen güzellikler ülkesi,
Gözlerin... Mutluluğun ve huzurun adresi.
Gözlerin... Çöllerime kırkikindi yağmuru,
Gözlerin... İhanetten, yalandan uzak, duru.
Gözlerin... Gecelerin gündüze döndüğü yer,
Gözlerin... Ağrımın ve acımın dindiği yer.
Gözlerin... Şu biçare ruhumun sığınağı,
Gözlerin... Gözlerimin ilk, tek ve son durağı.
Gözlerin... Kalbimin her saniye attığı yer,
Gözlerin... Anlatılmaz, sözlerin bittiği yer.

MAVUŞ (Öykü)

Yasemin KAYA

Her yere mutlaka biraz gecikerek gittiğim için gene geç kalmıştım. Masa, Ramazan'a mahsus bütün detaylarıyla; yemek tabaklarının ortasında dumanı üstünde çorba kâseleri, su dolu bardaklar, kesilmiş yumurtalı pideler ve salatalarıyla hazır. İki çocuklu bir anne, her zaman evden en son çıkandır. Evimiz yakın olmasına rağmen çocuklarla içeri girip masaya geçmiştik ki ezan okundu. Ellerimizi kaldırıp duamızı ettikten sonra yemeğe başladık. Her birimiz, akşama kadar aç olan bedenimizi doyurmakla meşgul olduğumuz için annemin biraz kaçmış benzinden başka, bir sıra dışılık dikkatimi çekmedi. Annemin soluk benzini ve durgunluğunu da, geçkin yaşını düşünerek, her yıl "Hastasın, ilaç kullanıyorsun, bu yıl da oruç tutma, fidyesini veririz." dememize rağmen inatla "Oruç tutmadan olur mu? Yok, ben Ramazan'ı öyle geçiremem." cevabıyla oruçlu olmasına yorumladım. Yemekler yenip çay faslı gelince, karnımız doyup gözümüz ışıyınca kardeşimin ve annemin manalı manalı yüzüme baktığını fark ettim. Annemin ıslak gözlerini de o anda gördüm. Herkeste, kardeşimde, eşinde, iki yeğenimde bir durgunluk vardı. Bir şey söyleyecek gibi yüzüme bakıyorlardı. O an bir haber vereceklerini, o haberi vermek için yemek faslının bitmesini beklediklerini anladım. Anneme: "Ne oldu, bir şey mi var, neden ağlıyorsun?" dediğimde gözyaşlarının artarak sızdığı çenesi titremeye başladı, başını önüne eğdi. "Yoksa" dedim gözlerimin taşmaya hazır doluluğuyla, "Mavuş te...?" Sözümü tamamlamadan kardeşim "Evet," dedi, "Allah rahmet eylesin, demin iftardan önce haber geldi" Gözlerimin sağanağı altında bir süre öylece o sandalyede kaldım. Demek sıra ona da gelmişti. O da öyle munis, öyle itirazsız, öyle masum her zamanki haliyle ölüm meleğinin yanına düşüp gitmişti.

Ömrünün son beş yılını geçirdiği, dayıoğlumun evi bir sokak ötedeydi. Bardaktaki çayı yarım bırakarak annem ve kardeşimle beraber hemen oraya geçtik. Kapıyı gelin hanım açtı, gözleri yaşlıydı. Geline sımsıkı sarıldım. Uzaktaki bir Doğu şehriden, farklı bir kültürden, aileye gelin gelmesine rağmen, son yıllarda ona o kadar iyi bakmış, öz evladımymış gibi onunla öyle özenli ilgilenmişti ki karşısında bütün takdir ve teşekkür sözleri yetersiz kalırdı. Evde iki teyzem ve iki yeğeni dışında kimse yoktu. Garibin ölümü de garipçeydi. Akşam ezanının hemen öncesi vefat ettiği için defin işleri ertesi güne kalmıştı. Bu geceyi son kez odasında, yatağında geçirecekti. Hastanede çalışan küçük yeğenlerden birisi, vefatla ilgili resmi işleri halletmişti. Hastaneden gelip gerekli raporları tutmuşlardı bile. İnsan ölmesin yeter ki, işler hayatında görmediği bir hızla halloluyordu.

Odasına girip son kez görmek istedim. Gelin, odasının kapısını ve beyaz çarşafı kapatılmış yüzünü açtı, gördüm. Öylece uyur gibi yatıyordu. Masum yüzü, çenesini bağlayan beyaz bez parçasının ortasında bir avuç kadar kalmıştı. Sarı ak karışık renkli saçlarının kıvrıkcık bukleleri, yazmasının kenarlarından çıkmıştı. İyi ki üç gün önce, hafta sonu gezmeye gittiğimizde, onu büyüdüğü evde, kendi evinde, bir kez daha canlı görebilmiştim. Her zamanki hep gülümsüyor gibi duran güzel yüzüyle, maviş gözleriyle yüzüme bakıp ilgi beklemişti. Yanına gidip yüzünü okşamış, hatırını sormuştum, utangaç bir çocuk gibi gülümseyerek boynu bükük başını önüne eğip 'iyiyim' anlamında sallamıştı. Ahhh Mavişim, ah benim hep çocuk kalan, beşiğini salladığı çocuklar bile büyürken hep aynı yerde duran, yaşı seksen olsa da aklı dört beş yaşında sabit kalan teyzem, ecel sana da uğradı demek, hiç büyümeden öldün demek.

Teyzem, annemden bir yaş büyüktü. Büyüktü ama yaşça büyüktü. Akılca kendisini takip eden altı kardeşinden de küçüktü, küçük oldu, küçük kaldı. Asıl adı neydi, kimseden duymadım. Ona açık deniz mavisini gözlerinden dolayı Mavuş demişlerdi. Hayatının sonuna kadar da kız kardeş çocuklarının Mavuş teyzesi, erkek kardeş çocuklarının Mavuş annesi, kardeşlerinin ve eşlerinin Mavuş ablası olmuştu.

İçinde büyüdüğüm ailede gözümü açtığımdan beri vardı, evin ortasındaki direk gibi, evin kapısı ya da penceresi gibi. Hep var olan, varlığı doğal olan, kimseden bir şey beklemeden, kimseye yük olmadan günlük hayatı tam eden bir şey, bir nesne gibi. Olmazsa noksanlığı hissedilecek, olduğu için teşekkür edilmeyen bir şey. Kimse ona bugüne kadar “İyi ki varsın.” diye teşekkür etti mi acaba? Hiç duymadım, neden teşekkür etsinlerdi ki... O, eksik aklıyla etrafındakilere muhtaçtı, etrafındakiler ona muhtaç değildi. Mesela günlerce yemek vermeseler “Bana yemek verin.” demezdi, gidip karnını başka bir yerde doyurmayı da akıl edemezdi. En çok sevdiği çayı bile çok içiyor diye kaç kez alaylı şikâyetler duymuştum ev ahalisinden. Oysaki çay diye içtiği şey, boz bulanık rengiyle, demliğin üstüne kaynar su eklene eklene çaydan başka her şeye benzerdi. Eskiden, ben küçük bir çocukken, gün içinde o kadar çok yorulurdu ki akşamları “Kalk yerine yat.” sözlerine aldırmadan herkesle beraber gecelerken sık sık oturur vaziyette uykuya dalar, gözleri kapanır, birden düşen başının sarsıntısıyla uyanır, gözlerini açar, etrafa gülümser, biraz sonra gene dalar, uyanır, bu herkesin yatma saatine kadar devam ederdi. Onun bu hali etrafındakilere eğlence olur, kaşla gözle belirsiz gülüşmelerle birbirlerine onu işaret ederlerdi. “Mavuş bacı, gene tartmaya başladın, kaç kilo elma, armut tarttın?” derlerdi. O ise uyuduğunu kabul etmez, o hep gülümser gibi duran mahcup yüzüyle “Uyumerim, uyumerim.” derdi. Her kelimeyi en az iki kere söylemek konuşma tarzıydı. Aile arasında söylendiğine göre, o yattıktan sonra ondan gizli bir şeyler yenmesinden, sohbetteki konuları kaçırmaktan korktuğu için yatmazmış. Tek ayağı hafif aksardı. Annemden

duyduğuma göre henüz beş altı aylık bir bebekken, köy evinde ‘seki’ denilen yerde, hayvanların alt kısmında, insanların ara kat gibi tahtadan yapılmış korkuluğu olmayan üst kısımda yattığı zamanlarda, bir gece aşağıya düşmüştü. Şükür ki hayvanlar çiğnemedi anası, inip onu oradan almıştı. Fakat ayağında o zamandan kalan bir sıkıntıyı hemen fark edememişler, sonradan götürdükleri ‘sınıkçı’ denen köy kırık çıkıkçılardan da tedavi edememiş, ayağı öyle aksak kalmış, yaşlandıkça da o bacak iyice incelmışti.

Mavuş teyzem, evin sucusuydu. Köy çeşmesinden zayıf omuzlarını iyice içine çökerten omuzlukla dönüm dönüm su taşırdı. İçme suyu, çamaşır suyu, bulaşık suyu, babasına ibrikle abdest suyu. Evin uncusuydu aynı zamanda. Zandır günleri ekmek yapılmadan bir gün önce, toprak zeminli büyük evde, kapının arkasına düşen bir yere, un çuvallarının başına, yere koyduğu eski bir minderin üzerine oturur, ince elekle saatlerce bakır leğenlere un elerdi. Havaya uçuşan unlar yüzüne, yazmasına, yazmasının kenarında çıkan saçlarına, kaşlarına konar, bir masaldan fırlamış, bir değirmen perisine benzerdi.

Akşamları tuvalet ihtiyacı olan evin çocuklarını dışarıdaki tuvalete götürüp başını beklemek de onun işiydi. Marangozluğa meraklı babasının alet edevatını saklamak, istendiği zaman getirmek de... Kimin önemli, kıyıya köşeye kaldırılması gereken bir şeyi varsa “Bunu sakla, istediğim zaman da getir.” diye ona teslim eder, emanetini de verdiği gibi alacağından emin olurdu. Bir şeyleri saklamak onun en güzel yaptığı işti. Yıllarca anasının gümüş kemerini o sakladı. Anneannem, anne yüreğinin mucizevî geleceği görme gücüyle dört kızı olmasına rağmen o gümüş kemeri ona bırakarak bir anlamda belki de kendisi öldükten sonra da Mavuş’unun hayatını, bakımını güvence altına almıştı. Yan yana dip dibe elli yıla yakın yaşamamıza rağmen o gümüş kemeri ben bile bir kere görmedim. Ne zaman kemerin lafı geçse keyfi kaçır, suratı asılır, biraz sonra ortamdan sessizce ayrılırdı.

Yengelerim, “Kemer yerinde duruyor mu, diye bakmaya gitti.” derlerdi.

Bohça bohça çeyizleri vardı. Kimse onu o haliyle evlendirmeyi tabii ki düşünmemişti, o kendisi evlenmeyi düşündü mü, istedi mi bilmiyorum. Annemden duymuştum ki bizde kaldığı bir gün babamın anneme kızdığını görmüş ve anneme “Bak ben ne iyi ettim, evlenmedim, eniştem sana kızıyor.” demişti. Bohçaları, eşten dosttan, akrabadan hediye gelen oyalı yazmalarla, örgü patiklerle doluydu. Yazmalarını kıyıp örtmezdi. İyice eskimeden değiştirmezdi. Bir de takıya meraklıydı. Bu takılar bijuteri işi, çakma şeylerdi. Özellikle yüzük takmayı öyle çok severdi ki son yıllarda evin çocukları “Mavuş annem, Barış Manço gibi.” diyorlardı.

Düğünleri çok severdi. Diğer kadınlar gibi oynadığı veya halaydan tuttuğu için değildi bu sevgi. Büzüşerek bir kenarcığa oturur, geleni gide-ni, oynayanı, türkü söyleyeni seyrederdi. Böyle kalabalık yerlerde yanına gelip de halini hatırını soranları hiç unutmaz. “Çok ey (iyi) gelin, elimi gördü, elimi gördü.” diye adı geçtikçe anardı. “Elimi gördü”, gelin, kız veya kadının onunla toka-laşması ya da elini öpmesi demektir. Onun iyi insanları “elini görenler”di. Kötü insanları ise ona bakıp bakıp gülen, açıktan ya da gizliden onunla alay edenlerdi. Alay edildiğini düşünürse suratını asar, dokunsalar ağlayacak olurdu. Bu konuda o kadar alıngandı ki onunla ilgisi bile olmayan fısıldaşmalara, gülüşmelere hemen suratı düşü-verirdi.

Henüz anasının babasının sağ olduğu, şehre göç-medikleri, köyde bir ahır dolusu hayvan sahibi oldukları zamanlarda onun en önemli işlerinden biri de “basmalık” a dökülen günlük hayvan güb-resini elleriyle yuvarlayıp düzleyerek ‘yapma’ denilen kışlık yakacakları hazırlamaktı. Yaz tatillerimde hep orada olduğum ve başka evlerde bu işi yaşıt arkadaşlarım yaptığı için çok hevesle-nirdim lakin teyzem “yapma”larını benimle pay-laşmaz, benim yapmama izin vermezdi. “Ellerin kokar, ellerin kokar. Sen şehirlisin.” derdi.

Yaratan, Mavuş’umu, bizi denemek için yarat-mıştı. Onun zaten yalan dünyada iyiyi mi kötüyü mü seçeceği ile ilgili akıl ve

irade gücü yoktu. Sorgusuz sualsiz, sınavsız Cennet kapılarından geçecekti. Ama biz onu ne kadar önemseydiğimiz, ne kadar iyi davrandığımızla ilgili sınavdaydık. Diğer tüm ağızsız dilsiz canlılar, dünyanın süsü bitkiler gibi bizi sına-mak için buradaydı o. Öyle günahsız, öyle ma-sum, öyle savunmasız. Onu görünce insan, akıl-ın ne denli ağır bir yük ve mesuliyet olduğunu fikrediyordu.

Çocukken, onunla tarlada çalışanlara “azık” gö-türürdük, Ağustos sıcağında tarlaya giden köy yolları uzadıkça uzardı. Anneannemin hazırladığı, bezlerle bohçalanmış bir tepsi ya da tencere-deki yemeği, çalışanlara vaktinde götürmek için öyle acele adımlarla yürürdü ki yol arkadaşlığı yapmayı kabul ettiğime bin pişman olurdu.

Şimdi şurada şu son ve ebedi uykusundaki ona bakarken öyle hissediyorum ki sevgi ve şefkat ihtiyacı azığıyla yüklü, Azrail’in elinden tuttu, gideceği yere ulaştı. Bir an önce toprağa yani annesine kavuşmayı bekliyor. Orada elini değil ama “gönlünü gören” bir cemiyetle karşılaş-masına az kaldı.

SEVGİLİLER GÜNÜ

Nilüfer AKINGÜL

Allah (azze ve celle) tüm kâinatı sevgiyle yaratırken insanı eşref-i mahluk olarak nitelendirmiş ve hatem-ül enbiya olan iki cihan serveri Resul'ü Ekrem (s.a.v)'e "Habibim" demiştir. Öyle ki şeytanı dahi başta severek yaratmış ama sonrasında şeytan kibri ve kendini müstağni görmesiyle iradesi gereği Allah'a, emrine ve başta insan olmak üzere tüm yaratılış intizamına Kur'an -ı Kerim beyanınca 'Apaçık düşman kesilmiştir' İşin en vahim tarafı ise insanın kendine düşman olan safa geçip kendine kötülük yapmasıdır.

Biraz sevgililer gününden bahsetmek istiyorum. Bazen bazı şeylerin bizlere yüklediği sorumluluklar olabilir pek tabii. Vay Hristiyan adeti, yok batıdan geldi, dinde yeri var mı vs. Sizlerin bildiği şeylerle sizleri yormak istemiyorum. Polemiklerden öte sizlerle sevgiyi konuşmak istiyorum sevgili okurlarım. Sevmek, hissi her kula nasip olamayacak kadar ilahi bir parmak izidir kalplerde. Sizi bu hisse düşar eden herkese onu sevdiğinizi söylemekle mükellefsiniz çünkü Hz. Muhammed (s.a.v)" Seven sevdiğine sevdiğini söylesin" Buyurmaktadır. Her ne kadar sevgililer günü karşı cinsle flortöz bir yapı olarak algı lansa da ya da bizlere böyle lanse edilse de bizim bu açıdan bakmamamız ve sevdiğimiz herkese hatta her şeye bu gün vesilesiyle biraz daha duyarlı olmamız gerekir diye düşünüyorum.

Gelgelelim hediye bahsine. Hadis-i şeriflerde bahsedildiği üzere hediye vermek de almak da teşvik edilmiş ve kalplerdeki sevgi-muhabbet

bağlarının kuvvetleneceği beyan edilmiştir. Almadan vermek yahut vermeden almak dünya nizamı açısından mümkün değildir. Nasıl ki yemek yemeden vitamin, mineral, protein alamazsınız, nasıl ki sulanmayan en güzel çiçek tohumu da olsa filizlenmiş ise kurur, nasıl ki ateşe odunu atmadan, muma ipi takmadan, çakmağa taşı koymadan ateşi yakamazsınız; işte böyle amacınız aracınızla orantıda değilse gayenize ulaşamazsınız. Zaten ikili insan ilişkilerine bakıldığında da kadını alan ama aldığına mukabil en güzel şekliyle, kendine Yaradan'ın adı ile bağışlanan organ vesilesiyle veren olarak görmekteyiz. Nitekim fitrat gereği kadın alan, erkek verendir. Almadan veren yegane güç mutlak surette Allah (c.c)'tır. Mesela kötü söz söyleyip güler yüz bekleyemezsiniz ve zaten akl-ı selim iseniz beklememelisiniz.

Tekrar sevgi bahsine dönecek olursak, her şeyin abartıldığı bir zamanda yaşıyoruz maalesef. "Ya benimsin ya toprağın" modunda bir anlayışa artık dur diyelim ve unutmayalım ki "Kendinizi sevmeden kimseyi sevemezsiniz. Sevdiğinizi zannettiğiniz her şey, bu durumda hiçbir şeydir. Birini sevdiğinizde o kişinin sevgisine ihtiyacınız olmadan sevebiliyorsanız onu, kendinizi seviyorsunuz demektir zaten; zira karşının sevgisinin sahteliği de bu vesileyle sizin mihenkte kifayetsiz kalacaktır"

Selam ve Dua ile...

BOZKIR MELTEMİ

Selman BİLGİLİ

Mahcup ve yumuşak esintisiyle,
Esrarengiz düş'tü bozkır meltemi.
Lal kesilen yağmur çisentiyle,
Taraçama düştü bozkır meltemi.
Esrarengiz düş'tü esintisiyle,
Mahcup ve yumuşak bozkır meltemi.

Mutmain ve nazik iradesiyle,
Ellerimden tuttu bozkır meltemi.
Leylak, sim, goncagül, orkidesiyle,
Taze çiçek koktu bozkır meltemi.
Ellerimden tuttu iradesiyle,
Mutmain ve nazik bozkır meltemi.

Meçhul sevdaların ayak sesiyle,
Etrafımı sardı bozkır meltemi.
Lamelif yaramı elif sesiyle,
Tamir edip sardı bozkır meltemi.
Etrafımı sardı ayak sesiyle,
Meçhul sevdaların bozkır meltemi.

Meşhur gönül dağı zelzelesiyle
Ebruli renklendi bozkır meltemi.
Latife beyanlar silsilesiyle
Taçlandı, süslendi bozkır meltemi.
Ebruli renklendi zelzelesiyle
Meşhur gönül dağı, bozkır meltemi.

Mahmur bakışların vikayesiyle,
Ezgiler söyledi bozkır meltemi.
Leyla ile Mecnun hikâyesiyle,
Tini kafesledi bozkır meltemi.
Ezgiler söyledi vikayesiyle
Mahmur bakışların, bozkır meltemi.

Mutluluğun meşhur emaresiyle,
Eğnime yayıldı bozkır meltemi.
Lisan ve ilhamın usaresiyle,
Temizden sayıldı bozkır meltemi.
Eğnime yayıldı emaresiyle,
Mutluluğun meshur bozkır meltemi.

AŞK ÇAĞINA

Sadık UYGUR

AŞk bir orman hep dağına yaslanır
Boram boram hasret kokar puslanır
Yađmurunda iek iek ıslanır
Deli gönül bir çift gözde uslanır

Yamacında cılga cılga izlerin
Eteđinde elvan elvan gllerin
Yaprağında hıŐır hıŐır yellere
Maviliđi bulut bulut gözlerin

AŞkı sordum elif elif yazana
Rzgr sensin efil efil tozana
Sayfa sayfa kalem kalem izana
Gönül erer yavaş yavaş hazana

Garip Sadık feryat eder dağına
Kim düŐmedi o feleđin ađına?
Figan gle sözüm yoktur bađına
Geç mi kaldık ermedik aşk ağına?

GİTMEK KADINA YAKIŞIR (Öykü)

Vedat Ali KIZILTEPE

Komodinin üstünde bir pantolon, yanında cüzdan, birkaç para. Diğer komodinin üstünde saat, birkaç kitap. Aynalı masanın üzerinde birkaç parfüm, makyaj malzemesi. Ağzı kapanmamış laptop. Küçük bir siyah el çantası. Yerde çoraplar. Bir çift terlik. Her şey yüzüstü, dağınık, her şey eksik, her şey hüzünlü. Yaşayan insanların hüznü, sessizliği belki acısı çökmüştü yatak odasına.

Adam ağır ağır kalktı yatağından. Uykulu gözlerle lavabonun yolunu tuttu. Elini yüzünü yıkadı. Havlu ile sildi yüzünü. Kaldırdı başını. Kendini süzdü aynada. Gözlerinin altı şişmiş, son zamanlardaki huzursuzluğu, mutsuzluğu iyice yer edinmişti çehresinde. Yatak odasına yöneldi. Etrafa baktı şöyle bir. Bir şey olmamış gibi dolabına yöneldi. Pantolonunu, gömleğini giydi. Kravatını taktı. Ceketini giydi. Komodinin üzerinden cüzdanını, parasını aldı. Küçük el çantasını aldı. Mutfağa doğru yönelirken son bir hamle ile laptopun kapağını kapattı.

Kadın erkenden kalkmış, kahvaltı sofrasını hazırlamış, sandalyesini bir kenara çekmiş kahvesini yudumluyordu. Adam yaklaştı. “Günaydın” demek geldi içinden. Vazgeçti sonra. Masadan bir çay bardağı aldı. Altı iyice kısılmış, buharı tütmeğe olan çaydanlıktan bir bardak çay aldı. Masaya oturdu. Çayına bir kaşık şeker attı. Karıştırdı. Birkaç parça kahvaltılıktan aldı. Yeniden baktı eşine. Bir şeyler söylemek istedi. Hayır, o cesareti vermiyordu eşi. Garip bir sızı duydu içinde.

Az konuşurdu adam tabiatı gereği. Az gülerdi. Duygularını zor belli ederdi. Konuşacağı kelimeyi özenle seçerdi. Siyaset, politika, ekonomi konuşmayı severdi. Birde Futbol. Fut-

boldan konuşmayı severdi. Oysa eşi öyle miydi. Cıvıl cıvıldı tanıştıklarında. Hep konuşur, hep konuşur, hep konuşurdu. Dinlerdi adam. Keyifle dinlerdi. Kendisi az konuşsa da O hep konuşsun isterdi. O hiç susmasın isterdi. Hep gülerdi kadın. Gülerken gözlerinin içi gülerdi sanki. “Güneşimsin sen” derdi adam. “Sen gülünce güneş açıyor, içim ısınıyor” derdi. Kendinde olmayan sıcakkanlılık, içtenlik, sevecenlik vardı kadında. Tutulup gitmişti ona. Bu büyülü aşk, mutlu son ile bitmişti.

Son günlerde iyi gitmiyordu birliktelikleri. Sütün rengini bile tartışır olmuşlardı. Adam çok konuşmaya, çok bağırmaya başlamıştı. Kadın az konuşur, az güler olmuştu. Masal tadında başlayan bu birlikteliğe nazar mı değmişti. Bir şeyler eriyordu. Bir şeyler ellerinden kayıp gidiyordu. İkisi de bilinçli başlatmamıştı bu gidişi. İkisi isteyerek, çakıllı hayat yolunda son sürat gitmek istemiyordu. Ansız olmuştu. Temmuz sıcağında yağın dolu misaliydi. Gelip yüreklere bu dolu vurgunu, ansız yerleşmişti. Bir şeyler eriyordu şimdi. Engel olamıyorlardı. Dur diyemiyorlardı. Bir şeyler bitiyordu.

Kadının saçları dağınık, sabahın mahurluğu üstünde. Uzun siyah saçları, beyaz saten geceliğinin üstüne dökülmüş, iri siyah gözleri ile saf masum bir güzellik vardı çehresinde. Günlerdir beyninde süren savaşlar bitmişti sanki bu sabah. Uzun ve meşakkatli bir yolculuğun sonunda, iyi ya da kötü varılan son noktanın garip huzuru vardı. Her sabahkinden daha yumuşak tutuyordu kahve fincanını. Parmakları ile küçük dokunuşları vardı. Tükenmişti milyonlarca kelime. Bitmişti isyan, kızgınlık. Felsefi söylemler vardı artık yüreğinde. Tek kendisinin söylediği, tek kendisinin duyduğu, anlamını tek

kendisinin bildiği.

Susmak... Susmak ne güzeldi.

Bir tarafta konuşmaya doymayan, yaşama sevinç ile dolu, çehresinden tebessümü eksik etmeyen, gözlerinin içi gülen bir kadın. Diğer tarafta az ve öz konuşan, hayata her daim ben bilirim edası ile bakan, çokça gerçekçi, hep realist bir adam. Zıt kutupların çektiği gibi çekmişlerdi birbirlerini. Eksikliklerini tamamlamışlardı birbirlerinin. Birlikte tam olmuşlardı. Hayat yolunda hemhal olmuşlardı.

Olurdu elbet. Her evde olurdu ufak tefek kavgalar tartışmalar. Yazısız kuralı olmuştu bu evin. Her kavga, kavga ardından birkaç gün süren suskunluk. Bilahare kadının güler yüzü. Hiçbir şey olmamış gibi kocasına yaklaşımı. Haklı kim? ya da haksız kim? Kavganın konusu neydi unutulurdu. Kadını toparlayan. Kadını ilk adımı atan. Ama zaman geçtikçe, değerler yerli yerine oturacağına daha da rayından çıkmıştı bu birlik-telik. Birbirlerini ne kadar tamamladıklarını düşünürken, aslında birbirlerinden ne kadar farklı olduklarını hissediyorlardı. Bitmez tükenmez olmuştu son birkaç aydır kavgaları. Konuşmak, tartışmak güzeldi elbet. Her kavga, her tartışma birazda olsa yaklaştırırdı insanları birbirine. Birbirlerini anlamalarına vesile olurdu ya, tam aksiydi bu ilişkide. Gün be gün koştuklarını hissediyorlardı. Yaklaşık iki ay olmuştu o son kavgayı yapalı. Günlerce sürmüştü tartışmaları. Şiddeti, hiddeti azalsa da sürmüştü hep.

Adam kendinden emin, adam rahat. Çok da derin düşünmeye, kafa yormaya, sorun çözme gereksinim duymuyordu. Olağandı bunlar. Olağandı kavgalar. Kendiliğinden gelip geçecekti nasıl olsa. Geride kalmıştı iktidar kavgaları. Kendisi kazanmıştı hep. Yine kendisi kazanacaktı. Gerçi hiç bu kadar sürmemişti küslükleri. Ama olsun, gelecekti kadın. Yine güler yüzü ile hiçbir şey olmamış gibi sarılacaktı kendisine. Hep böyle olmamış mıydı zaten! Genel olarak eşi tarafından çok konuşmakla suçlanan, her lafa cevabı olan, saplantılı olmakla

suçlanan kadın. Kadının durmakta olan bir yüreğin ritim atımı gibi, konuşması da azalmıştı. Daha az. Sonra daha da az. Nihayet bugün tamamen susmuştu kadın. Adam daha önce hissetmediği bu garip hissini ürpertisini çekse de içine, sebebini bilmediği bu suskunluğa çok da anlam yüklemek istemiyordu.

Havada ağır bir trajedi. Kadın ve erkeğin hisleri eşyalara sinmişti sanki. Musluktan akan su öfkeli, ocakta kaynayan çayın fokurtusu, kaynayan duyguların dışavurumu. Kulağa gelen her müzik melodisi hayatın hüzünlü fon müziği. Kahkahalar neşeler gülüşmeler geride kalmıştı.. Yaklaşık iki aydır kimse gelmiyordu bu eve. Yaklaşık iki aydır bu evden birlikte çıkmıyorlardı. Kırık bir arabesk şarkı gibi dudaktan dökülen “günaydın” ve “hoşçakal” lar da tükenmişti sonunda.

Mutfakta bulunan yemek masasının etrafında sandalyeler düzensiz, tezgâhın üstünde baharatlar gelişi güzel, her şey süregelen sergüzeşt hayatın aynası. Konuşmaktan tartışmaktan diller yorulmuş, yürekler nekahet döneminde. Yarının ne getireceğinden habersiz, onca yaşanan mutlu anının sonunda gelinen nokta, daha çok kadın yüreğinde hissedilen, dile getirilmeyen ancak derinden hissedilen “yarın” endişesi.

Son lokmayı da aldı adam. Çayından son bir yudum daha. Masanın üzerine koyduğu el çantasını aldı. Kapıya doğru yöneldi. Vestiyeri açıp pardösüsünü aldı. Dış kapıyı açtı. Şöyle bir geriye dönüp kadına baktı. Kendisini geçirmeye bile gelmemişti. Dışarı çıktı. Asansöre binip indi aşağıya. Fazla beklemesine gerek kalmadı. İlk gelen taksiyi durdurup iş yerine doğru yol almaya başladı.

Kadın kaldırdı bakışlarını kahve fincanından. Ayağa kalktı. Üzerine o siyah şalı aldı. Balkona çıktı. Ahşap sandalyeyi çekip oturdu. Yoldan geçen insanlara baktı bir süre anlamsız. Balkona baktı. Sonbaharın yerini kışa terk etmeye hazırlandığı şu günlerde, zamansız soğuklara dayanma gücü kalmayan balkondaki son gül yapraklarına baktı. Dalları dökül-

meye başlamış. Renkleri solmuş. Uzun bir süre öylece kalakaldı. Boşluğa baktı. Bir şey düşünmeden bir şey hissetmeden.

Üşüdüğünü hissetti sonra. Usul adımlarla içeri girdi. Tezgâhın üzerine baktı. Dağınıklığı toparladı şöyle bir. Yatak odasına yöneldi sonra. Kapının önünde dikildi. Başını kapıya yasladı. Derin bir nefes aldı. Bir kaç adım attı. Bazalı yatağı kaldırdı. İçinde bulunan küçük bavullardan birisini çıkardı. Dolabını açtı. Toparlanmaya başladı.

Gitmek kadına yakışırdı en çok. Zamanı geldiğinde hassas bedene bürünmüş pamuksu yüreğine suskunluk çöker. Gitme vakti geldiğini en erken o hisseder. Hele elini atmasın yürek bohasına. Başlamasın toparlanmaya. Suskun asil, vakur gidişi vardı kadının. Gitmek yakışmıştı kadına.

Adam taksinin arka koltuğuna oturmuş, elindeki telefonu karıştırıyordu. Ama aklı ne telefonda ne işteydi. Yüzünde hiç olmadığı kadar bir huzursuzluk ifadesi vardı. Bugün kendisini kapıya kadar geçirmemiş olması çok etkilemişti kendisini. Fazla mı ileri gitmişti çok mu kırmıştı onu acaba? “Evinin gülü” derdi ona. En olumsuz durumlarda bile neşe saçan, hep pozitif, hep anlayışlı. Son zamanlardaki kavgaları, tartışmaları. Çok mu kırıcı olmuştu yoksa. Yaşanılanları bir bir getirdi gözünün önüne. Düşünmeye başladı. Onun, evinin gülünün gün be gün suskunluğa bürünmesi. Eski neşesinden coşkusundan eser kalmaması, hele bu sabahki yüzündeki o anlamlandıramadığı ifade. Birleştirdi kafasında birçok noktayı. Bir sızı düştü içine. Şoföre seslendi;

“Şoför bey hemen geri dönüyoruz!”

“Hayırdır abi?”

“Bir, bir evrak unutmuşum evde, hemen geri dönüyoruz.”

Şoför müşterideki paniği hissetmiş, ilk kavşaktan geri dönmüştü. Gaza daha da basıp hızını arttırmıştı. Bir süre sonra apartman kapısının önüne gelmişlerdi. Adam elini cebine attı. Hızlı bir şekilde ücreti ödeyip koşar adımlarla asansöre yöneldi. Kata çıkıp kapının ziline bastı. Sonra bir daha bastı. Sonra bir daha. Hayır, kapıyı açan yoktu. Daha fazla bekleyemedi. Anahtarı ile açtı kapıyı. Ayakkabısını çıkarmadan içeri girdi. Kalbi hızlı hızlı çarpmaya başladı.

Eşine seslendi. Cevap yoktu. Bir daha seslendi. Yine cevap yoktu. Mutfağa baktı. Salona baktı. Yatak odasına yöneldi. Yoktu. Sonuna kadar açık olan eşinin dolabına baktı.

Anlamıştı.

Omuzları düştü. El çantası düştü. Dizlerinin üzerine çöktü. Evinin gülünü soldürmüştü. Güneşi söndürmüştü.

Gitmişti.

ÇAĞ NEVROZU-I

Orhan YAĞMUROĞULLARI

düşse,
çağcıl aynalara
serkeş hüznümüz
ve geceye ödünç suskunluğumuz
çekik gözleriyle doğu türkistan, itaki, maçin
solgun bir gül düşürseler çağın kuytularına
şarkılar hüzzam da ağlar mı?

vursa,
çağcıl kumsallıklara
filistin yalnızlığımız
örselenmiş bir yüzdür çağın rahmine kanar
girdiği bütün savaşlarda hep yenik sayılan
acının ve ölümün rahlesinde adı mülteci
öyle ıssız, öyle dokunaklı, mahsun ve yalnız
umutları,haham çarşılarında harac-mezat satılan
sürse acılardan kırçillaşmış yüzünü çağın kasıklarına
denizler İbranice ağlar mı?

ve esse,
çağcıl avrupa'ya
afrika kavruğu sıcağımız
serengeti, klimanjora ve kızıldeniz
kara derimizden mükellef sofralara damlayan ter
ve inci tanesi dişlerimizden havalanan
apartheid vurgunu o yaralı güvercin
ve bir siyah gülde isyanımız
avrupa ça-ça oynar mı

belki vurmaz çağcıl aynalara şafakların sancısı
belki biz insanlığa erken doğmuş bir şafağız.

GÜZEL BİR ESERİN ARDINDAN... YOL YORGUNU

Şifanur ÖZÇELİK ŞİRİN

Ayşe Ay'ın yazdığı "Yol Yorgunu" isimli öykü kitabı ruh hanemize konuk oldu. Yazarımız, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği bölümünden mezun olmuştur. Güfte Edebiyat adlı derginin genel yayın yönetmeni olan yazarın, Şehrengiz Gümüşhane Şehir ve Kültür, Edebice, Daima Edebiyat, Hayal Ağacı, Kar Öykü gibi dergilerde öyküleri yayınlanmıştır. Taşların Fısıldadığı isimli ikinci öykü kitabı okuyucu ile buluşmuştur.

Yazarın ilk eseri olan bu güzel öykü kitabı, 2021 yılında ilk baskısını, 2022 yılında ise ikinci baskısıyla okurunu selamlıyor. 168 sayfa içinde altı uzun öyküyle yoğun hacimli bir kitap olarak karşımıza çıkıyor.

Duru ve akıcı bir dil kullanan yazarın, üslubu samimi ve etkileyiciydi. Yer yer Anadolu'nun bağrından koparak gelen özgün kelime ve cümleler ile biz okuyucuları farklı bir ruh hali içinde yolculuğa çıkarıyor.

Yol Yorgunu eseri tema olarak "kadın ve aileyi" ele alıyor. Kadının aile içindeki yeri ve önemini bunun yanında yok sayılmasını derin hikâyeler ile bizlerle buluşturuyor. Bazen hüzün bazense mutluluk kaplıyor içimizi. Öykülerinde Anadolu insanını ve etnik unsurlarını bolca kullandığı görülmektedir.

Kitaba ismini veren "Yol Yorgunu" öyküsü: Sensiz de, Siyah Passat ve Menderes adlı birbirinin devamı niteliğindeki üçleme niteliğinde güzel üç öyküden oluşuyor.

"Suyu sert coğrafyaların çocuğuyum ben. Sen her mevsim ılıksın. Her mevsim yumuşak. Her mevsim durgun. Kar suları karışmaz ki suyuna. Bütün zerrelerinle seversin, sevince. Huzurlu, dingin, ılık... Yudum yudum, damla damla dolarsın insanın içine. Oysa içinde senin olduğun hiçbir hayalim olmadı benim. Hiçbir zaman. Hâlâ yok!"

"Pelit Ağacı" öyküsünde, "Yolun or-

tasında yoldaşını sebepsiz değiştiren yolunu kaybetmeye hazır olmalı oğul." diyerek ders niteliğinde bir toplumsal yarayı işliyor.

"Teslime" öyküsünde, "Öksüzlük yüreği yufka olmanın doruk noktasına taşır insanı, iki gözü iki çeşme gülüşler bundandır." diyor ve mutlu sonla yüreğimize su serpiyor.

"Akrep Kavanozu" öyküsünde, "Evde, tarlada, fabrikada ya da resmî dairedaki gayretiyle kendisinin hem yuvasının başındaki türlü dumanları dağıtan bir lodos." sözleriyle Gülsemin'in gücünü ve dirayetini işliyor.

"Tablo" öyküsünde, "Kadınlara toplumun dayatmasıyla çoğu zaman yine başka kadınlarca biçilen dar kalıpları, bazen bir çapayla bazen bir yumak ipe bazen bir tebeşir ya da kalemle bazen de bir fırça darbesiyle yine kadınlar kıracak." sözleriyle Aysel'in gerçekleşen hayallerine şahit oluyoruz.

"Dönüş" öyküsünde, "Yuva bizim her şeyimizdi. Bize atalarımızdan kalan mutluluktan, hatıralarımızdan. Bizi son nefesimizi verirken bile çağıran, kendine çeken ve bize 'Artık çök!' diyen toprak parçasıydı." Sözleriyle, Nazire teyzenin yuvasına dönüş hikâyesini dinliyoruz.

Ve son olarak "Tek Kulak" öyküsünde, "Aşına bir bütün soğan doğrayamasa da o aşla gönülleri bir edendir ana..." cümlesi ile okuyucunun yüreğinde taht kuruyor.

Yazarımızın edebiyatımızda bulunan güzel anlatı teknikleri kullanarak oluşturduğu bu öykülerini zevkle okuduk. Anadolu insanını anlamak adına ve görerek kaleme alınmış olarak hafızamızda yerini aldı her bir öyküsü. Anladık ki eserde yer alan öykülerdeki karakter seçimi sanki içimizden birini anlatıyor bizlere. Nazire Teyzeden, Aysel'den, Gülsemin'den benzer özellikler buluyoruz kendimize ve hayatlarımıza dair.

Altını çizdiğimiz satırların çokluğu ile hatırlayacağımız bu kıymetli eserde,

“İnsanı kör bir kuyuya hapsediyorsa sevmek, sevmek değildi.” Diyerek sevdalara dair felsefik sohbetleri heybemize bırakıveriyor.

“Neydi ki zaten yuva? Sadece çocuk büyütölmüş kahr çekilen çile doldurulan bir yer miydi? Hayır, yuva kanımızla canımızla kendimizi ait hissettiğimiz yerdı.” Diyerek aile kurumunun mukaddesliğini ve temellerinin sağlam atılması gerektiğini anlatıyor. Kurulan bir yuvanın korunup kollanmasının, sevgi ve saygının sonsuza kadar sürmesini diler oluyorsunuz.

Ve kitabı okuyup bitirdiğimizde şöyle iki kağıdı kapatıp düşüncelere daldığımızda anlıyoruz ki, hepimiz, bir yol yorgunuyuz. Hayat yol, biz ise bu yolun yorgunları.

Yolda olmak esastır düsturuyla, yorgun da olsak istikamet üzere olmak duasıyla, kalın sağlıcakla...

PARADOKS (Öykü)

Sude YENİN

“İnsan zihni karmaşıktır, çözemezsin.” demişti üniversitedeyken bir hocam. “Aşk, zayıflıktır. Eğer onunla savaşırsan kaybedersin; bu yüzden kartlarını hiçbir zaman açık oynama bu oyunda.” demişti annem. Haklıydı.

İnsanların sözleri meğer ne kadar önemliymiş bu hayatta. Hislerimiz, domino taşları gibi devrilirken davranışlarımız da aynı ölçüde değişiyor. Ansızın, beklenmedik bir şekilde hem de. Paradoksa düşüyoruz sanki. Birini yenerken, diğerine yenilenlerdenim ben de. Aşkı, annemin sözlerini dinleyerek yendim ve kazandım. Kalbimi korudum bu sayede. Lâkin düşüncelemi susturamadığım için ona yenildim, beynimin bana oynadığı oyunların esiri, kafamdaki gürültünün kurbanı oldum âdeta. “Paradoks Değiştirme Kuramı” diye bir kavrama rastladım geçenlerde araştırma yaparken. Bu değişimi geçirebilmek için olmadığımız biri gibi değil, olduğumuz kişiye dönüşmeliymişiz ve bu değişim ancak öyle mümkün olurmuş.

İnsan, hiç olmadığı bir kimliğe bürünebilir mi peki? Bence var olamamış karakterler gizli içimizde. Dönüşmeyi beklediğimiz, değişime ayak uydurmak yerine başka kişiler olmak istediği-

miz. Delice bir istek, asla olmayacak bir düş. Bilmediğim tek şey bu iken, bilmediğim şeyse bunun olmayacak olmasına rağmen çok istemem. Ben kendi zihnimi çözemedim, sınırlarımı ve ezberlerimi unuttum; bir paradoksa hapsoldüm. Zihnimin haritasını kontrol edemiyorum artık, geçtiğim yollardan da geçmiyorum. *Yürüyorum, düşünüyorum ve uyguluyorum.* Ertesi gün yine aynı ve sonraki gün de.

Sevdiğim adam bile bir zamanlar bana şunu söylemişti: “Senin içinde gizli kalmış ve çıkmayı bekleyen, benliğinden farklı biri var. Bunu laf olsun diye de söylemiyorum ama kendini keşfetmeli ve buna izin vermelisin.”

Artık hayatımda olmayan birinin sözünü niye hâlâ aklımda tutuyorum, ben de bilmiyorum. O zamanlar bana hayal ürünü gibi gelmişti, fakat şimdi hayatım bu söze göre şekilleniyordu sanki. Beynimi kemiren şeyler vardı kendimle ilgili, önce bunu çözmeliydim. Paradoks, girdap misali beni içine çekmişti. Saplanıp kaldığım bu çıkmazda, elbet bir çıkış yolu bulacaktım. İçimdeki taşkınlık hissi ile başaracaktım bunu, ta ki o batakılıkta boğulmadan.

SEYR-İ ÂLEM KÖŞESİ

Fatma SÜMER

Kibyra / Hızlı Koşan Atlar

Mevsimin sonbahara yeni adım attığı günlerdi. Akdeniz'in kavurucu yaz sıcakları artık yavaş yavaş etkisini kaybetmeye başlamıştı. Her birimizin yoğun bir yaşam temposu içinde kaybolup gittiği bir zaman diliminde ve toplum olarak sanata ve tarihe önem vermediğimiz tabusunu bir nebze olsun kırmak ve bu güzel havaları değerlendirmek için yine yollara düştük. Tarih dediğimize göre, tarihî bir mekânı ziyaret planı bu yolculuk. Biraz da atalarımızın bize bıraktığı mirasa sahip çıkmak için yapmamız gereken bir vazife aslında. Çünkü gerek kendi tarihimizi gerekse tarihte iyi yada kötü münasebet kurduğumuz toplumların tarihini bilmek her zaman bize geleceğe dair bir ufuk kazandıracaktır. Dünümüzü ne kadar iyi bilirsek o kadar güçlü bir yarın inşa ederiz. Bu amaç ve duygularla Antalya'dan Burdur'un Gölhisar ilçesine doğru yola çıktık. Kibyra antik kentini ziyaret etti düşüncemiz. İki saatlik bir yolculuğun ardından Gölhisar merkeze ulaştık. Alışageldiğimiz şehir karmaşasından uzak, sakin bir ilçe karşılardı bizi. Antik kente geçmeden önce namazımızı edâ edip bir şeyler atıştıralım dedik. Gölhisar'ın merkez camiinde kadınlar için abdest alma yeri yoktu. Biz de lavabolara gittik. Kirli, tozlu bakımsız bir kadın tuvaletinde abdest almaya çalıştık. Bir toplumun tarihi, kültürü, medeniyeti denildiği zaman; sanattan, mimariden önce ahlâkı ve davranış kültürü gelir. Camiler bizim dinimizin,

kültürümüzün nişaneleridir. Müslüman Türk toplumunu temsil eden en önemli unsurlardır. "Allah temizdir temiz olanları sever.", "Temizlik imanın yarısıdır." diyen İslam'ın temel prensiplerine en uyulması gereken mekânlar oysa... Din görevlileri de, her yönüyle örneklik teşkil eden, etmesi gereken kişiler. Sorumlulukları altında bulunan mekânların temizliğini bir şekilde sağlamalı veya sağlatmalılar. Maalesef bizde kötü bir anı olarak kalan camiden ayrıldık.

İlçe merkezinden yaklaşık 3 km uzakta olan antik kente giriş girişlerine vardığımızda görevli ikinci otoparka kadar gitmemizi, kalıntıları görmeye üst kısımdan başlayarak aşağı inmemizi tavsiye etti. Biz de araçla ilerlemeye devam ettik. Bu antik kentin avantajlarından biri de; kalıntılara kadar araçla ilerleyebiliyor olmak. Ancak henüz düzenlemeye yeni başladığından zaman zaman toprak ve taşlı bir yoldan ulaşıyorsunuz II. otoparka.

Gezintiye çıkmadan önce Kibyra'nın tarihine şöyle bir değinelim isterseniz. Bütün Roma ve Bizans kültürüne ait antik kentler gibi Kibyra da tepelerin üzerine oldukça simetrik bir şekilde kurulmuş, göl ve ova manzarasıyla oldukça güzel bir şehir. "Glad-yatörler Şehri", diğer bir deyişle "Hızlı Koşan Atların Yetiştirildiği Şehir" olarak bilinen kent benzer dönemden kalan en bütüncül mozağe sahiptir.

MÖ IV. yüzyıla kadar dayanan tarihiyle Helenistik Dönemi yaşamıştır. Bu gün ayakta kalan eserler Roma İmparatorluğu dönemine ve Geç Antik Çağa aittir. Arkeologların araştırmalarına göre kent, Lidya başta olmak üzere Psidya, Milyas ve Solym bölgelerinden gelen göçlerle oluşmuştur. MS birinci yüzyılın ilk çeyreğinde meydana gelen depremde büyük hasar alan kenti Roma İmparatoru Tiberius tekrar inşâ etmiştir. 1. ve 3. Yüzyıllarda en parlak dönemini yaşayan Kibyra halkı dericilik, demircilik, çömlekçilik ve at yetiştiricilikleriyle ünlenmişlerdir. Kentin tarihine ait kısaca bu bilgileri aktardıktan sonra artık gezintimize başlayabiliriz.

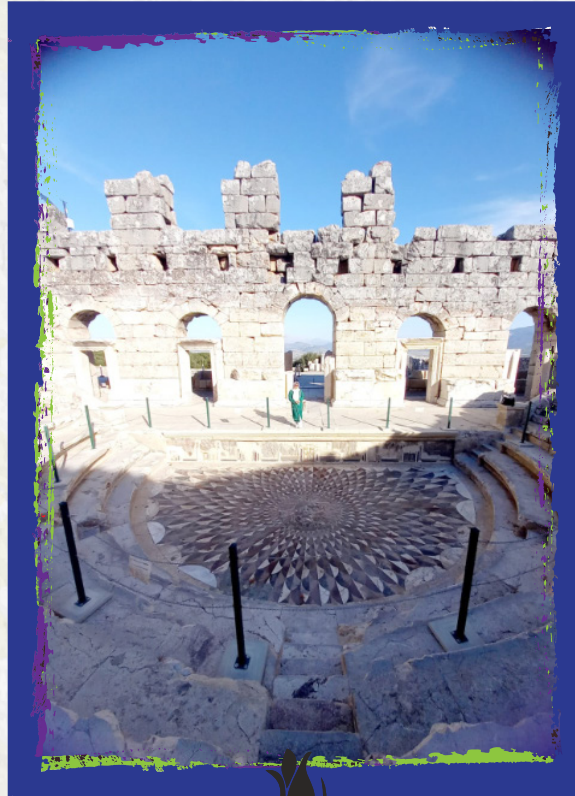
Gişe görevlisinin tavsiyesine uyarak kenti gezmeye kuzeyden başlıyoruz. Daha sonra yamaç yukarı çıkan ziyaretçilerin yorgunluklarını görünce bunun ne kadar isabetli olduğunu anlıyoruz. Sık sık söylerim, mekânların hatta taşın, toprağın bile ruhu vardır diye. Tüm içtenliğiyle bizi ilk karşılayan yapı hamam oluyor. Topraktan pişirilerek yapılan borularla alttan ısıtmalı bir sistem yapılarak dönemde ilklerden olmuş. Bu gün bile hâlâ bizi hayran bırakabiliyor. Araştırmalara göre hamam soğuk, sıcak ve orta ılık-liklarda bölümlere sahipmiş. Kazılarda bulunan ziynet eşyalarına bakıldığında Kibyralı kadınların hamamı çokça kullandıkları anlaşılmaktadır. Taş merdivenlerden çıkarak, etrafı çalılıklarla kaplı toprak ama insanı yormayan düzgün bir yoldan ilerliyoruz. Bizi karşılayan ikinci yapı ise, antik kentler içerisinde 8000 kişilik kapasitesıyla, Anadolu'nun en büyük yapılarının arasına giren antik tiyatro. Burası da henüz fazla onarım görmemiş, bâkir kalıntılardan biri. Tiyatro derin ve dik bir eğim ile yapılmış. Basamaklarına oturduğunuzda da mimarisi gibi derin

duyguların içine çekiyor sizi. Acaba diyorsunuz; neler sahnelendi burada, kimler izleyerek keyiflendi, kimler hüznünlendi, kimlerin canı yandı... Bu duygularla iniyoruz basamaklarından ve yine etrafı çalılık, toprak yoldan devam ediyoruz, çok da uzak olmayan diğer bir yapıya doğru...

Bu kez bizi zarafeti ve kendine hayran bırakan görkemiyle meclis binası/müzik evi oluyor. Yapının ön kısmında üzerinden geçen asırlara rağmen bu güne kadar bütünlüğü bozulmadan gelmiş, Anadolu'nun teklerinden biri olan mozaik. Bu bütün mozaığın yanı sıra zeminde, büyük oranda bütüncül kalmış alt yapı sistemleri, toprak borularla yapılmış su tesisatı hâlâ görülebiliyor.

Üst kısımları kemerli hâlâ ayakta kalabilmiş, yüksekçe ama dar kapılardan meclis binasına girdiğimizde o harikulade mozaikle karşılaşıyoruz. Aklımı ve gözlerimi Medusa'dan alamasam da, öncelikle küçük bir tiyatroyu andıran yapıdan bahsetmek istiyorum. Yapının ilk kullanım alanı müzik evi şeklinde olmuş. Tarihi yazıtlardan anlaşıldığına göre yapı antik dönemde "Odeion" olarak adlandırılıyormuş. 2500 kişi kapasiteli yapı aynı zamanda kent meclisi ve tiyatro olarak da kullanılıyormuş. Şu an olmasa da dönemde üstü kapalı inşâ edilen Anadolu'nun en büyük üstü kapalı kamu yapısiymiş...

Ve şimdi gelelim hikâyesiyile ve harikulade güzelliğiyle aklımı ve zihnimi kendisine hayran bırakan bu mozaik. Yarım ay şeklindeki orkestra bölümünün zemininde bulunan mozaik renkli mermerlerden yapılmış. Hâlâ bütün bir şekilde duran mozaik Anadolu'da benzeri olmayan bir eser olma özelliğini taşıyor. Medusa'nın burada olduğunu anladığımda hemen

hikâyesi geldi aklıma. Zaten hikâyesiyle beni bu günmüş gibi içine çeken mozaïği bizzat görünce, tarihin kapısını aralayıp içinde gezintiye çıkmış gibi hissettim kendimi. Medusa Yunan mitolojisinde yeraltı dünyasının dişi canavarı olan üç gorgondan biridir. Bu üç kız kardeşten yalnızca yılan saçlı Medusa ölümlüdür ve kendisine bakanları taşa çevirme gücüne sahiptir. Oysa Medusa yaşamına tanrıları peşinden koşturan, tanrıçaları kıskandıran çok güzel bir genç kız olarak başlamıştır. Zeus'un çok sevdiği kızını tanrıça Athena da onu deli gibi kıskananlardandır. Denizler tanrısı Poseidon Medusa'nın güzelliğine dayanamaz ve ona sahip olur. Athena bu durumu kendisine yediremez. Medusa'ya gorgon büyüsü yapar. Medusa saçları yılanla dönüşmüş, yüzüne bakanın taş olduğu lanetli bir gorgon olur artık. Ancak Athena Medusa'nın yaşıyor olmasına da tahammül edemez ve başını kestirir. Böyle acı verici bir sonun ardından Medusa ölümlüyen efsaneleşir ve adı ölümsüzleşir.

Antik dönemlerden kalan birçok önemli yapıda kötülüklerden koruması için yapılmış Medusa başı görülmektedir.

Bütün bu tarihi bilgiler aklımdan geçerken çocukluğum geldi aklıma. Rahmetli babaannemin meyve ağaçlarına, bostanlara inek kafatası ve yumurta kabuğu asması bana çok ilginç gelirdi. Nedenini sordüğümde nazar olmasın diye asıyorum demişti. Yani bir koruma, korunma düşüncesi. Medusa efsanesi gibi inanışları duyduğum zaman bizim kültürümüzde de bu batıl ve hurâfelerin nasıl yerleşmiş ya da yerleştirilmiş olduğunu görüyorum. Bütün bunların 'doğruyu yok edemiyorsan içine yanlış kat' mantığıyla bizim inancımızı ve değer-

lerimizi tahrip etme çabası olduğunu bilmek acı bir hüznün veriyor ruhuma. Bu duygu ve düşüncelerle mozaïği ve çoğunluğu ayakta olan yapıyı uzun uzun gözlemleyip, tarihten bize getirdiği haberleri dinledikten sonra gezintimize devam ettik.

Ve işte sıradaki yapı, bölgeye yaklaştığımız andan beri görkemli, zarif ve estetik yapısıyla her yerden görünerek bizi kendine çağıran 2000 yıllık anıtsal çeşme... Sadece bu eseri görmek için bile saatlerce yol gidebilir insan.

Çeşme kentin her yerden görünebilen üçüncü terasına kurulmuş. Tarihte yürüyormuşçasına taş döşemeli merdivenlerden çıkarak ulaşıyoruz çeşmeye. Milattan sonra 23 yılında yapılmış, iç içe geçmiş, suyu birinden diğerine akan daire formundaki iki havuzun ortasında, işlemeli altı sütunun üzeri yine işlemeli kubbesi bir taş ile kapatılmış, sütunların arasında bulunan mitolojik kahraman Herakles'in üzerine uzandığı aslan postu heykeliyle tanrı Dionysos'un üzerine uzandığı panter heykellerinin ağzından akan su havuzları dolduruyor. Çeşme 2016'da yapılan restorasyon çalışması sonrası antik dönemdeki

orijinal kaynağı bulunarak, su ile buluşturulmuş. Döneminde havuzlarda toplanan sudan kentin dört bir yanına su verilirmiş. Ve bu işlevi yaklaşık 700 yıl devam etmiş. Üzerinden geçen zamanda gerek doğal, gerek fizikî sebeplerle oluşan tahribatlar giderilmiş ve ziyaret edilebilir hâle getirilmiş. Bu anıt çeşme Sagalassos'da bulunan çeşmenin ardından antik dönemdeki doğal kaynağı bulunarak su ile buluşturulan ikinci çeşme olma özelliğine sahip.

Bu sanatsal ve tarihî şöleni doyasıya seyrettikten

sonra biraz güneyinde bulunan bir o kadar güzel Kibyra Agora'ya doğru yürüyoruz. Sağ tarafta bulunan görkemli ve gösterişli çarşı kapısı karşılıyor bizi. Doğu batı şeklinde uzanmış, zemi ni taş döşemeli bir meydan, kenarlarında hâlâ ayakta olan sıralı sütunlar, sütunların arkasında duran dükkân odalarıyla antik çağa çekiveriyor sizi. Her taşında sanat, tarih ve estetik bulunan mekân zamanı geri çeviriyor âdeta.

Tarihîn bu noktasını da adımlayıp araca dönüyoruz. Gişe memurunun tavsiyene uyarak ikinci otoparka iniyoruz. Aracı bırakarak hemen sağdaki stadyuma doğru yürürken iyi yetiştirilen atların kenti ismi geliyor aklıma. Stadion'un hemen girişinde erken Roma Dönemine ait anıt mezar, devamında; 10000 kişilik kapasitesiyle, büyük kısmı bu güne kadar ayakta kalabilmiş. U şeklinde olan stadion yaklaşık 200 m uzunluğunda. Bu kalıntıları dolaşırken birbiriyle ve hayvanlarla savaştan gladyatörler canlanıyor sanki insanın gözünde. Bu etkinliklerin yanı sıra, atletizm yarışmalarının da yapıldığını öğreniyoruz. Saat epey geç olduğu için stadiondan sonra üst kısmına gelen tepede kurulmuş bazilikaya yürüyo-

ruz. Epey hasar almış olduğu için kapısı ve az da olsa kenar duvarları kalmış bazilikanın. Burada ve diğer kalıntılarda hâlâ kazı çalışmaları devam etmekte. Gün yüzüne çıkmayı bekleyen kim bilir daha ne çok eser var... Gün ufukta sessizce ışıklarını toplarken dönüşe geçiyoruz artık. Mitolojik hikayelerde ve yapılarda sık sık tanrı vurgusu yapıldığından Hz. İbrahim geliyor aklıma. Asrında kendini tanrı olarak gören Nemrut'a ve halkına karşı dimdik duran Hz. İbrahim... Allah'ın insana en büyük lütfu, insanı eşref-i mahlukat yapan akıl nimetini en güzel kullanmış olan Hz. İbrahim... Bütün ulaşılabilir tarihten anladığım gösteriyor ki, bir olan, tek olan, yegane olan Allah'tan başka bütün Tanrılar batıldır, geçicidir, yok olur. Her antik kent ziyaretlerimizde olduğu gibi buradan da ayrılırken bu gerçeği biliyor ve inanıyor olmak, Allah'ın bu inancı, bu basireti bize nasip etmiş olmasına çok kere şükrederek ve Enbiya Suresinden "İbrâhim, "O halde, Allah'ı bırakıp size hiçbir fayda ve zarar veremeyecek olan putlara mı tapıyorsunuz? Size de, Allah'ı bırakıp taptıklarınıza da yazıklar olsun! Aklınızı kullanmıyor musunuz?" dedi." Ayetini terennüm ederek dönüş yoluna geçiyoruz...

GÜLLER DE YANAR AĞLAR

fâş eylemez kâmiller ulu orta sırrını
içten içe tutuşan kullar da yanar ağlar

yalnız bülbül mü dertli âşıklar bahçesinde
sabahın seherinde güller de yanar ağlar

taştan taşa düşerek ulaşırlar denize
yatağından taşarak seller de yanar ağlar

dört kişinin omzunda kabre giden garibe
dayanamaz sessizce sallar da yanar ağlar

aykırı esen rüzgâr viran eder obayı
her hazan mevsiminde dallar da yanar ağlar

ne anlatır ne söyler çığlığını duydun mu
kor ateşi harlayan yeller de yanar ağlar

buğday sarısı hüznün ıssızlığa mahkûmken
uzar gider bozkırda yollar da yanar ağlar

mahallemiz yok oldu bastı modern çeteler
özünden koparılan iller de yanar ağlar

(Şiir Düştü Toprağa, Recep Şen, Çıra Yayınları,
syf:111)

Recep ŞEN

